

FORSIDEILLUSTRASJON

grom.no, Inger Høj og Katrine Tveit

REDAKSJON

Ansvarlig redaktør:

Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:

Nils Roar Gjerdet

Jørn Arne Aas

Redaksjonssjef:

Kristin Aksnes

Redaksjonsråd/Editorial Board:

Linda Z. Arvidsson, Ellen Berggreen, Morten Enersen,

Jostein Grytten, Anne M. Gussgard, Anne Christine

Johannesen, Sigbjørn Løes, Nils Oscarson,

Nina J. Wang, Marit Øilo

Redaksjonskomité:

Jon E. Dahl, Anders Godberg, Malin Jonsson,

Kristin S. Klock, Anne Rønneberg

ABONNEMENT

For ikke-medlemmer og andre abonnenter:

NOK 2 300,-

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,

Tlf: 977 58 527

e-post: annonse@tannlegetidende.no

TELEFON OG ADRESSE

Haakon Vils gate 6,

PB 2073, Vika, 0125 Oslo

Tlf: 22 54 74 00

E-post: tidende@tannlegeforeningen.no

www.tannlegetidende.no

UTGIVER

Den norske tannlegeforening

ISSN 0029-2303

Opplag: 7050, 11 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: 07 Media

Grafisk design: 07 Media

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen. Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med mindre dette kommer særskilt til uttrykk.

Det er bare akkurat begynt

Foto: Kristin Høy

På fagsiden i denne utgaven av Tidende, og illustrert på bladets forside, handler det blant annet om den biologisk basale beskyttelsesrefleksen, brekningsrefleksjonen. Den kan i noen tilfeller hindre gjennomføringen av oral undersøkelse og tannbehandling, og dermed også være et hinder for god oral helse hos enkelte pasienter. Forfatterne påpeker at refleksjonen kan forsterkes av psykiske og sosiale faktorer i pasientens liv, og like fullt at en tillitsfull relasjon mellom behandler og pasient er en forutsetning for å komme noen vei når en står overfor alvorlig brekningsproblematikk. Ekstreme brekningsproblematikk kan behandles, og det krever spesifikk kunnskap om opprettholdende faktorer og behandling er en av konklusjonene.

Du kan ikke ha vært tannlege mange dagene uten å ha stått overfor en eller annen variant av denne problematikken, selv om ekstremvariantene kanskje ikke er dagligdags. Derfor mener vi at en vitenskapelig artikkel om temaet vil måtte være aktuell, og forhåpentlig interessant, for Tidendes lesere.

Vi bringer også en kasuspresentasjon som beskriver et ekstremt alvorlig tilfelle. En pasient i 50-årene reagerte med anafylaksi og døde etter endodontisk behandling med innleggsmaterialet AH Temp (Dentsply Sirona). Produktet inneholder 25-50 prosent polyetylenlykol, som kan gi anafylaksi, heter det innledningsvis.

I denne utgaven av Tidende fortsetter vi også turen innom de nye sammenslåtte fylkene, der vi snakker med lederne for Den offentlige tannhelsetjenesten om tiden og oppgavene etter fylkessammenslåingen, som også i all hovedsak har vært perioden med covid-19 og de utfordringene det har medført.

Viken er det største av de nye fylkene, og også landets største, i innbyggertall. Drøye 1,2 millioner, 23 prosent av Norges befolkning, bor i Viken, som i utstrekning er landets sjetteste største fylke etter sammenslåingen av Akershus, Buskerud og Østfold fra og med 1. januar 2020.

Mens tannhelsetjenesten, sammen med all annen administrasjon, i de tre tidligere fylkene langsomt føyer seg sammen til ett vil den rødgrønne flertallskoalisjonen i fylkestinget, ifølge sitt eget vedtak be Stortinget om å oppløse Viken etter stortingsvalget til høsten.

Alt henger sammen med alt. Skjer det noe på ett område, får det ringvirkninger til andre deler av virkeligheten, og ofte er konsekvensene ting vi ikke har forutsetninger for å forutse.

Det er ikke bare lett å forholde seg til politikere som vil ulike ting, og vedtak med store konsekvenser som kanskje gjøres om når noen andre enn de som bestemte sist får flertall. Sånn er det, og vi får se hvordan det går i Viken.

Ved siden av mye annet fagstoff og aktuelt saker har vi en reportasje fra Sverige som sier at covid-19, med nedgang i antall fysiske møter har påskyndet ulike digitale initiativ innenfor tannhelsetjenesten, som hittil har ligget noe etter store deler av helsetjenesten for øvrig på akkurat dette området. I den grad dette er et gode: Også covid-19 fører gode ting med seg. Alt henger sammen med alt. Skjer det noe på ett område, får det ringvirkninger til andre deler av virkeligheten, og ofte er konsekvensene ting vi ikke har forutsetninger for å forutse. Koranaviruset, covid-19 og ikke minst håndteringen av pandemien vil komme til å gi oss massevis av forskning og mange eksempler på konsekvenser og ringvirkninger i mange år fremover. Det er bare akkurat begynt.

Ellen Beate Dyvi
Ansvarlig redaktør